

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.2.2013
COM(2013) 71 final

2013/0045 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIV,

millega rakendatakse tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas

{SWD(2013) 28 final}

{SWD(2013) 29 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Taust ja ajalugu

Hiljutine üleilmne majandus- ja finantskriis mõjutas oluliselt Euroopa majandust ja riikide rahandust. Finantssektoril oli majanduskriisi puhkemisel märkimisväärne osa, samal ajal kui valitsused ja Euroopa elanikud on katnud sellega seotud kulud. Euroopas ja maailmas valitseb üksmeel, et finantssektor peaks andma õiglasema panuse, arvestades kriisi kulusid ja sektori praegust alamaksustatust. Mitu ELi liikmesriiki on juba võtnud erinevaid meetmeid finantssektori maksustamise valdkonnas.

Seepärast esitas komisjon 28. septembril 2011 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, milles käsitletakse finantstehingute maksu ühist süsteemi ja muudetakse direktiivi 2008/7/EÜ¹. Nõukogu direktiivi ettepaneku õiguslik alus oli ELi toimimise lepingu artikkel 113, kuna kavandatud sätete eesmärk on ühtlustada finantstehingute maksustamist käsitlevad õigusaktid sel määral, mis on vajalik finantsinstrumentidega tehtavate tehingute siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks ja konkurentsi moonutamise vältimiseks. Õigusliku alusega on ette nähtud, et nõukogu võtab pärast Euroopa Parlamendi ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerimist seadusandliku erimenetluse kohaselt sätted vastu ühehäälselt.

Ettepaneku peaeesmärgid:

- ühtlustada finantstehingute kaudset maksustamist käsitlevaid õigusakte. Seda on vaja, et tagada finantsinstrumentidega tehtavate tehingute siseturu nõuetekohane toimimine ning vältida finantsinstrumentide, turuosaliste ja kauplemiskohtade vahelisi konkurentsimoonusi kogu Euroopa Liidus; ning samal ajal
- tagada finantseerimisasutuste õiglane ja suur panus hiljutise kriisi kulude katmisesse ja luua maksustamise seisukohast teiste sektoritega võrdsed konkurentsitingimused,² ning
- piirata sobival viisil tehinguid, mis ei tõhusta finantsturgude toimimist, täiendades nii tulevaste kriiside ärahoidmiseks kavandatud reguleerivaid meetmeid.

Arvestades võimalike maksustatavate tehingute väga suurt mobiilsust, oli ja on jätkuvalt oluline hoida ära konkurentsimoonusid, mida põhjustavad liikmesriikides ühepoolset väljatöötatud maksueeskirjad. Üksnes ELi tasandil meetmete võtmine aitab vältida finantsturu killustumist tegevuste ja riikide lõikes ning toodete ja turuosaliste vahel ning tagab seega finantseerimisasutuste võrdse kohtlemise ELis ja siseturu nõuetekohase toimimise. ELi tasandil finantstehingute maksu ühise süsteemi väljatöötamine vähendab ohtu, et konkurentsi turul moonutatakse maksustamisest tuleneva majandustegevuse üleviimisega mujale. Lisaks tagaks selline ühine süsteem ka maksuneutraalsuse tänu laiaulatuslikule ühtlustamisele, mis hõlmab eelkõige ka väga mobiilseid

¹ KOM(2011) 594 (lõplik).

² Finantseerimisasutused said kas otse või kaudselt suurel määral kasu pääste- ja tagatisoperatsioonidest, mida 2008–2012 (eel)rahastasid Euroopa maksumaksjad. Kõnealused operatsioonid koos takerdunud majandustegevusega, mis oli tingitud kogu majandus- ja finantssüsteemi ebastabiilsusest, on tinginud riigi rahanduste positsiooni halvenemise kogu Euroopas rohkem kui 20 % SKPst. Samuti on enamik finants- ja kindlustusteenuseid käibemaksust vabastatud.

tooteid nagu tuletisinstrumendid, mobiilsed turuosalised ja turud, ning see aitaks vähendada topeltmaksustamist või topelt maksustamata jätmist.

Seepärast on käesoleva ettepanekuga ette nähtud liikmesriikides finantstehingutelt võetavate maksude ühtlustamine, et tagada ühtse turu sujuv toimimine. Kõnealuses ettepanekus sätestatakse ka sellise ELi laiaulatusliku finantstehingute maksu ühise süsteemi olulised tunnused.

Alates komisjoni algse ettepaneku esitamisest on ühtlustamist toetanud praktikas toimunud arengud. Prantsusmaa kehtestas finantstehingute maksu 1. augustil 2012 ning ka Hispaania, Itaalia ja Portugal on hiljuti teatanud sellise siseriikliku maksu kehtestamisest, kuid riigiti erisuguse reguleerimisala, määra ja ülesehitusega.

Euroopa Parlament esitas komisjoni algse ettepaneku kohta pooldava arvamuse 23. mail 2012³ ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 29. märtsil 2012⁴. Samuti võttis Regioonide Komitee vastu pooldava arvamuse 15. veebruaril 2012⁵.

Ettepanekut ja selle variante arutati põhjalikult nõukogu istungitel, alguses oli eesistujaks Poola⁶. Arutelud jätkusid kiiremas tempos Taani eesistumisel, kuid ühehäälselt toetust ei õnnestunud saada, kuna liikmesriikide vahel esines põhimõttelisi ja ületamatuid erinevusi.

Nõukogu 22. juuni ja 10. juuli 2012. aasta istungitel veenduti, et püsivad olulised erinevused arvamuses, kas ELi tasandil on vaja luua finantstehingute maksu ühine süsteem, ning selles, et finantstehingute ühtlustatud maksustamise põhimõte ei saa lähitulevikus nõukogus ühehäälselt toetust.

Eespool öeldu põhjal on selge, et EL tervikuna ei saa mõistliku aja jooksul saavutada eesmärki luua finantstehingute maksu ühine süsteem, nagu oli nõukogus arutusel komisjoni algse ettepaneku alusel.

Komisjon esitas 11 liikmesriigi (Belgia, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Austria, Portugal, Sloveenia ja Slovakkia) taotluse alusel nõukogule ettepaneku,⁷ anda luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas.

Kõik liikmesriigid märkisid oma taotluses, et tõhustatud koostöö rakendamist käsitleva õigusakti ettepaneku ulatus ja eesmärgid peaksid põhinema finantstehingute maksu käsitleval komisjoni algsel ettepanekul. Lisaks täpsustati, et tuleb ära hoida maksudest kõrvalehoidmist, konkurentsimoonusi ja turu ülekandumist teise jurisdiktsiooni.

Käesolevas direktiivi ettepanekus käsitletakse tõhustatud koostöö rakendamist finantstehingute maksu valdkonnas ning see on kooskõlas nõukogu 22. jaanuari 2013 loaga, mis saadi pärast Euroopa Parlamendi 12. detsembril 2012 antud nõusolekut.

³ P7_TA(2012)0217.

⁴ ECO/321 – CESE 818/2012 (ELT C 181, 21.6.2012, lk 55).

⁵ CDR 332/2011 (ELT C 113, 18.4.2012, lk 7).

⁶ Finantstehingute maksustamine oli esimest korda päevakorras nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 8. novembri 2011. aasta istungil ning seejärel kolmel järjestikusel istungil 2012. aasta märtsis, juunis ja juulis. 2011. aasta detsembrist kuni 2012. aasta juunini pühendati teemale nõukogu töörühma „Maksuküsimused – kaudne maksustamine (finantstehingute maks)” seitse koosolekut.

⁷ COM(2012) 631 final/2.

Võttes arvesse tõhustatud koostöö uut konteksti, ei ole komisjoni eespool nimetatud 2011. aasta ettepanek enam mõttekas ning seepärast kavatseb komisjon selle tagasi võtta.

Komisjoni 29. juuni 2011. aasta ettepanekus nõukogu otsuse kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi,⁸ nagu seda on muudetud 9. novembril 2011,⁹ on sätestatud, et osa finantstehingute maksust saadavast tulust läheb ELi eelarve omavahenditesse. See tähendaks, et vastavalt vähendatakse osalevate liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid.

1.2. Ettepaneku eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärgid on komisjoni 2011. aasta algse ettepaneku eesmärgid. Hiljutine ja jätkuv üleilmne majandus- ja finantskriis mõjutas tõsiselt ELi majandust ja riikide rahandust. Finantssektoril oli majanduskriisi puhkemisel märkimisväärne osa, samal ajal kui valitsused ja Euroopa kodanikud on katnud sellega seotud kulud. Viimasel kahel aastakümnel oli finantssektorile, mis koosneb küll erisugustest turuosalistest, omane suur kasumlikkus, mis võis osaliselt tuleneda valitsuste (otsesest või kaudselt) kaitseabinõudest kombineerituna finantssektori reguleerimise ja käibemaksuvabastusega.

Nendel asjaoludel hakkas mõni liikmesriik rakendama finantssektori maksustamise lisavorme, samas kui teistes liikmesriikides juba kehtis finantstehingute maksustamise erikord. Praegusel olukorral on järgmised soovimatud mõjud:

- finantsteenuste siseturul maksustamise killustumine – pidades silmas üha suurenevat arvu siseriiklikult kehtestatud koordineerimata maksumeetmeid, mis võivad moonutada finantsinstrumentide, turuosaliste ja turgude vahelist konkurentsi kogu Euroopa Liidus ning tekitada topeltmaksustamist või topelt maksustamata jätmist;
- finantseerimisasutused ei anna õiglast ja suurt panust, et katta hiljutise kriisi kulud, samuti ei tagata maksustamise seisukohast teiste sektoritega võrdseid konkurentsitingimusi; ning
- maksupoliitika ei anna stiimuleid vähendada tehinguid, mis ei toeta finantsturgude tõhusust, kuid mis võiksid üksnes suunata tulu majanduse mittefinantssektorist finantseerimisasutustesse, ja seega käivitavad üleinvesteerimise tegevustesse, mis ei soodusta heaolu; samuti ei toeta maksupoliitikas reguleerivaid ja järelevalvemeetmeid, mille eemärk on finantssektori tulevaste kriiside ärahoidmine .

Finantstehingute maksu ühise süsteemi rakendamine piisavas arvus liikmesriikides annaks tõhustatud koostööga hõlmatud finantstehingute puhul kohe märgatavaid eeliseid kõigis eespool nimetatud kolmes punktis. Seoses nende punktidega paraneks osalevate liikmesriikide olukord turu ümberpaigutumise ohu, maksutulu ja finantsturgude tõhususe ning topeltmaksustamise või maksustamata jätmiseosas.

Otsuses, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd, märgitakse et kõik aluslepingute nõuded sellisele koostööle on täidetud ning et eelkõige mitteosalevate liikmesriikide pädevusi, õigusi ja

⁸ KOM(2011) 510 (lõplik).

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁹ KOM(2011) 739 (lõplik).

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/COM_2011_0739_EN.pdf

kohustusi austatakse. Käesolevas ettepanekus määratakse kooskõlas aluslepingu sätetega kindlaks sellise lubatud koostöö sisu.

1.3. Üldine lähenemisviis ja seos komisjoni algse ettepanekuga

Käesolev ettepanek põhineb komisjoni 2011. aasta algusel ettepanekul, kuna järgitakse kõiki selle olulisi põhimõtteid. Siiski on tehtud mõned kohandused:

- tõhustatud koostöö uut konteksti on arvesse võetud; see tähendab eelkõige, et finantstehingute maksu jurisdiktsiooni piiratakse osalevate liikmesriikidega, et osalevas liikmesriigis tehtud tehingud, mida oleks algse ettepaneku kohaselt tulnud maksustada, jäävad maksustatavaks, ning et tagatakse, et see ei mõjuta nõukogu 12. veebruari 2008. aasta direktiivi 2008/7/EÜ (kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta),¹⁰ mille muutmist algse ettepanekuga kavandati;
- mõnesid kavandatud sätteid on selguse huvides täpsustatud ning
- maksustamise vältimise ärahoidmist on veelgi tugevdatud, mis tuleks saavutada eeskirjadega, mille kohaselt järgitakse maksustamise puhul viimase abinõuna emiteerija põhimõtet koos asukoha põhimõttega, mis jääb peamiseks põhimõtteks. Selline täiendus kajastab eelkõige huvitatud liikmesriikide soovi hoida ära maksudest kõrvalehoidumist, konkurentsimoonusi ja tegevuse üleviimist teise jurisdiktsiooni alla. Täiendades residentsuse põhimõtet emiteerija põhimõtte elementidega, oleks tegevuse üleviimine ja ettevõtte asutamine finantstehingute maksu jurisdiktsioonist väljaspool ebasoodne, kuna igal juhul maksustatakse kauplemine finantsinstrumentidega, mis on emiteerija põhimõtte kohaselt maksustatav ning emiteeritud finantstehingute maksu jurisdiktsioonis.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Väliskonsultatsioonid ja eksperdiarvamused

Algse ettepaneku koostamisel on arvesse võetud erinevatest välisallikatest saadud teavet. See teave hõlmab finantssektori maksustamist käsitlevate avalike konsultatsioonide käigus saadud tagasisidet, liikmesriikidega peetud sihipärase konsultatsioonide tulemusi, ekspertide ja finantssektori sidusrühmade esitatud seisukohti ning kolme välisuuringut, mis telliti algsele ettepanekule lisatud mõjuhinnangu jaoks. Konsultatsioonide käigus ja välisallikatest saadud teave sisaldub selles mõjuhinnangus.

Käesolev ettepanek ei erine suuresti komisjoni 2011. aasta septembri ettepanekust ning tõhustatud koostööle tuginev finantstehingute maksu ühine süsteem põhineb samal lahendusel (nt seoses maksu kohaldamisalaga, finantstehingusse kaasatud finantseerimisasutuse asukoht ühendava tegurina, maksustatav väärtus ja määrad, isik, kes on maksuhaldurile kohustatud maksu tasuma) ning seega ei viinud komisjon läbi uusi vastavasisulisi konsultatsioone.

Viimase aasta jooksul korraldas komisjon ka nõupidamisi kõigi huvitatud isikutega nagu liikmesriigid, Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid, finantssektori esindajad nii

¹⁰ ELT L 46, 21.2.2008, lk 11.

Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda, akadeemilised ringkonnad, valitsusvälised organisatsioonid. Samuti võttis komisjon arvesse nende *ad hoc* välisuuringute tulemusi, mis avaldati pärast komisjoni algse ettepaneku esitamist finantstehingute maksu ühise süsteemi kohta kogu Euroopa Liidus.

Komisjoni esindajad osalesid finantstehingute maksu ühise süsteemi loomisega seotud arvukatel avalikel üritustel Euroopas ja väljaspool. Lisaks osales komisjon aktiivselt dialoogis nende riikide parlamentide ja asjaomaste komiteedega, kes soovisid arutada komisjoni algset ettepanekut.

2.2. Mõju hindamine

Komisjoni talitused korraldasid mõju hindamise, mis on lisatud 28. septembril 2011 vastu võetud algsele ettepanekule. Lisaks on komisjoni veebisaidil¹¹ esitatud käesoleva ettepaneku täiendav tehniline analüüs. Tõhustatud koostöö lubamist soovivate liikmesriikide taotlusel on käesoleva ettepaneku reguleerimisala ja eesmärkide aluseks komisjoni algne ettepanek. Seepärast ei ole muudetud selle peamisi alustalasid ning samateemalist uut mõjuhinnangut ei peetud asjakohaseks.

Liikmesriigid kaalusid eri alternatiivseid poliitikavõimalusi komisjoni algse ettepaneku raames. Erinevalt kõigis liikmesriikides kohaldatava direktiivi esialgsest eelnõust on käesoleva ettepaneku eesmärk tõhustatud koostöö rakendamine ning liikmesriigid on konkreetselt näidanud huvi saada rohkem teada selle raames välja töötatavate konkreetsete mehhanismide ja nende põhimõtete kohta. Seepärast on komisjoni talitused koostanud nende poliitikavõimaluste ja mõjude täiendavaid analüüse, milles täiendatakse 2011. aasta algsele ettepanekule lisatud mõjuhinnangu järeldusi ja vaadatakse need vajaduse korral läbi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Nõukogu 22. jaanuari 2013. aasta otsuse 2013/52/EL (millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas)¹² kohaselt lubati kõnealuse otsuse artiklis 1 loetletud liikmesriikidel teha finantstehingute maksustamise valdkonnas tõhustatud koostööd.

Kavandatud direktiivi õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 113. Ettepaneku eesmärk on ühtlustada finantstehingute kaudset maksustamist käsitlevaid õigusakte, mis on vajalik siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks ja konkurentsimoontuste vältimiseks. Mitteosalevate riikide finantseerimisasutused saavad kasu tõhustatud koostööst, kuna neil tuleb tegemist teha vaid ühe, osalevates liikmesriikides kohaldatava finantstehingute maksu ühise süsteemiga, mitte mitme eri süsteemiga.

3.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks ja konkurentsi moonutamise vältimiseks vajalik finantstehingute maksustamist käsitlevate õigusaktide ühtlustamine, olgugi et üksnes osalevate liikmesriikide vahel, on saavutatav vaid liidu õigusaktiga, st määrates finantstehingute maksu olulised elemendid ühetaoliselt kindlaks. Ühiseid eeskirju on vaja selleks, et hoida ära tehingute ja turuosaliste põhjendamatu ümberpaigutumist ja finantsinstrumentide asendamist ELis.

¹¹ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/index_en.htm.

¹² ELT L 22, 25.1.2013, lk 11.

Sama loogika järgi võib elementide ühetaoline kindlaksmääramine aidata oluliselt vähendada siseturu praegust killustatust, sealhulgas seoses finantssektori erinevate toodetega, mis on sageli sarnased asendustooted. Kui finantstehingute maksu ei ühtlustata, loob see maksuarbitraaživõimalusi ning võib tekitada topeltnaksumustamist või maksustamata jätmist. See takistab finantstehingute tegemist võrdsetel tingimustel ning mõjutab ka liikmesriikide tulusid. Peale selle tähendab see finantssektori jaoks täiendavaid eeskirjade täitmisega seotud kulusid, mis tulenevad liiga erinevatest maksurežiimidest. Need järeldused on tähtsad tõhustatud koostöö kontekstis, isegi kui selline koostöö mõjutab geograafiliselt väiksemat ala kui 27 liikmesriigi tasandil vastu võetud sarnane süsteem.

Käesolevas ettepanekus keskendutakse seega maksu ühtse struktuuri ning maksu sissenõutavust käsitlevate üldsätete kehtestamisele. Seega jätab ettepanek osalevatele liikmesriikidele piisavalt manööverdamisruumi alammääradest kõrgemate maksumäärade kehtestamisel. Teisalt tehakse ettepanek anda komisjonile delegeeritud volitused seoses registreerimis-, raamatupidamis- ja aruandluskohustuste ning muude kohustustega, mille eesmärk on tagada, et maksuhaldurile maksta tulevat finantstehingute maksu ka tegelikkuses makstakse. Tehakse ettepanek anda komisjonile rakendamise volitused seoses maksta tuleva finantstehingute maksu ühtlustatud kogumismeetoditega.

Finantstehingute maksu ühine raamistik vastab seega subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 5. Liikmesriigid ei suuda käesoleva ettepaneku eesmärke rahuldaval määral saavutada, seetõttu on neid siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks võimalik paremini saavutada liidu tasandil ja vajaduse korral tõhustatud koostöö raames.

Eeskirjade kavandatud ühtlustamine pigem direktiivi kui määruse näol ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada seatud eesmärgid, eriti siseturu nõuetekohane toimimine. Ettepanek on seega kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

3.3. Ettepaneku üksikasjalik selgitus

3.3.1. I peatükk (reguleerimisese ja mõisted)

Selles peatükis määratletakse käesoleva kavandatud direktiivi (milles käsitletakse tõhustatud koostöö rakendamist finantstehingute maksu valdkonnas) reguleerimisese. Lisaks määratletakse selles peatükis käesolevas ettepanekus kasutatud põhimõisted.

3.3.2. II peatükk (finantstehingute maksu ühise süsteemi reguleerimisala)

Selles peatükis määratakse kindlaks alusraamistik finantstehingute maksu ühise süsteemi jaoks tõhustatud koostöö raames. Sellise finantstehingute maksu eesmärk on maksustada tehingute brutoväärtust enne mis tahes tasaarveldust.

Maksul on lai reguleerimisala, et katta kõik finantsinstrumentide liigid, kuna tihti võib olla tegemist sarnaste asendustoodetega. Seega hõlmab reguleerimisala kapitaliturul kaubeldavaid instrumente, rahaturu instrumente (v.a makseinstrumentid), ühisinvesteeringuettevõtjate osakuid või aktsiaid (hõlmab vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) ja alternatiivseid investeerimisfonde)¹³ ning tuletislepinguid. Lisaks ei piirdu maksu

¹³ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja

reguleerimisala kauplemisega organiseeritud turgudel, nt reguleeritud turgudel ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide raames või kliendi korralduste süsteemsed täitjad, vaid hõlmab ka muid kauplemisliike, sh börsivälist kauplemist. Ka ei piirdu see omandiõiguse võõrandamisega, vaid pigem on oluline võetud kohustus, mis kajastab seda, kas asjaomane pool võtab asjaomase finantsinstrumendiga seotud riski (ostmine ja müümine).

Kui selliste finantsinstrumentide võõrandamine, mille ostmine ja müümine on maksustatav, toimub gruppi kuuluvate eraldi üksuste vahel, kohaldatakse ka sellise võõrandamise suhtes maksu, kuigi tegemist ei pruugi olla ostmise või müümisega.

Finantsinstrumentide tehingud ning repo- ja pöördrepotehingute ning väärtpaberite laenuks andmise ja võtmise tehingud on sõnaselgelt hõlmatud maksu reguleerimisalaga. Maksust kõrvalehoidumise vältimiseks lähtutakse finantsinstrumentide tehingute puhul sellest, et iga sellise vahetamisega kaasneb kaks tehingut. Teisalt antakse repo- ja pöördrepotehingute ning väärtpaberite laenuks andmise ja võtmise tehingute tõttu finantsinstrument asjaomase isiku valdusesse kindlaksmääratud ajavahemikuks. Seepärast tuleks lähtuda sellest, et kõigi selliste lepingutega kaasneb üksnes üks finantstehing.

Lisaks tuleks maksustamise vältimise ärahoidmiseks käsitada maksustatava finantstehingu igat olulist muudatust algtehinguga sama liiki uue maksustatava finantstehinguna. Kavas on lisada mittepiirava iseloomuga loetelu muudatustest, mida saab käsitada olulise muudatusena.

Kui tuletislepingu tulemusel tarnitakse finantsinstrumente, kohaldatakse lisaks maksustatavale tuletislepingule maksu ka finantsinstrumentide tarnimise suhtes, tingimusel et kõik teised maksustamistingimused on täidetud.

ELi tasandi õigusraamistikuga on ette nähtud selged, terviklikud ja aktsepteeritavad määratlused selliste finantsinstrumentide kohta, mis võivad olla maksustatava finantstehingu esemeks¹⁴. Määratlustest ilmneb, et valuuta hetketuru tehingud ei ole maksustatavad samas valuutatuletislepingud aga on maksustatavad finantstehingud. Kaupadega seotud tuletislepingud on samuti hõlmatud, samal ajal kui füüsilised kaubatehingud ei ole hõlmatud.

Struktureeritud tooteid (st kaubeldavad väärtpaberid või muud väärtpaberistatud finantsinstrumendid) võivad samuti olla maksustatavate finantstehingute esemeks. Sellised tooted on mis tahes finantsinstrumentidega võrreldavad ja seega tuleb need hõlmata käesolevas ettepanekus kasutatud finantsinstrumentide mõistega. Nende väljajätmine finantstehingute maksu reguleerimisalast looks võimalusi maksude vältimiseks. Kõnealusesse tootekategooriasse kuuluvad eelkõige teatavad vekslid, ostutähed ja sertifikaadid ning ka pangatoodete väärtpaberistamine, millega tavaliselt kantakse varaga (nt hüpoteekide või laenudega) seotud krediidirisk üle turule, ning ka kindlustustoodete väärtpaberistamine, mis hõlmab muud liiki riski, näiteks kindlustusriski ülekandmist.

nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ) I lisa esitatud finantsinstrumentide määratlus (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1). Kõnealune määratlus hõlmab ühisinvesteeringusettevõtjate osakuid. Seega on finantsinstrumendid vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) aktsiad ja osakud, mis on määratletud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõikes 2 (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32), ning alternatiivseid investeerimisfondid, mis on määratletud direktiivi 2011/61/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis a (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

¹⁴ Eelkõige direktiiv 2004/39/EÜ (vt eelmine joonealune märkus).

Siiski keskendub maksu reguleerimisala finantstehingutele, mida teevad finantseerimisasutused, kes tegutsevad finantstehingu osapoolena kas enda või teiste isikute arvel või kes tegutsevad tehingu osapoole nimel. Sellise lähenemisviisiga tagatakse, et finantstehingute maksu kohaldatakse terviklikult. Praktikast ilmnevad tehtud finantstehingud tavaliselt vastavatest raamatupidamiskannetest. Finantstehingute maksu kehtestamine ei tohiks negatiivselt mõjutada finantseerimisasutuste ja riikide refinantseerimisvõimalusi ega rahapoliitikat üldiselt või valitsemissektori võla haldamist. Seepärast tuleks direktiivi reguleerimisalast jätta välja sellised tehingud, mida tehakse Euroopa Keskpanga, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, Euroopa stabiilsusmehhanismi ja Euroopa Liiduga, kui ta haldab oma vara, haldab maksebilansi laene või sarnased toiminguid, ning liikmesriikide keskpankadega.

Nõukogu direktiivi 2008/7/EÜ sätteid kohaldatakse jätkuvalt täies ulatuses. Kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 1 punkt e ja lõige 2 on olulised käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonna jaoks ning sellega keeleatakse mis tahes maksu kehtestamine selle sätetes osutatud tehingute suhtes, kui kõnealuse direktiivi artikli 6 lõike 1 punktist a ei tulene teisiti. Kuna direktiivi 2008/7/EÜ kohaselt on keelatud või võidakse keelata maksude kehtestamine teatavate tehingute suhtes, eelkõige käesolevas direktiivis määratletud selliste finantstehingute suhtes, mis on osa restruktureerimistegevusest või väärtpaberite emissioonist, ei tuleks selliste tehingute suhtes kohaldada finantstehingute maksu. Eesmärk on vältida mis tahes võimalikku konflikti direktiiviga 2008/7/EÜ, ilma et oleks vaja kindlaks teha kõnealuse direktiiviga kehtestatud kohustuste täpsed piirid. Lisaks sõltumata sellest, millises ulatuses on direktiiviga 2008/7/EÜ keelatud maksustada ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate aktsiate ja osakute emiteerimist, eeldab maksuneutraalsus kõigi nende ettevõtjate emissiooni ühtset kohtlemist. Seega ei ole selliselt emiteeritud aktsiate ja osakute tagasivõtmine esmasturul tehtav tehing ning seda ei tuleks seega maksustada.

Kuna esmasturul ei ole hõlmatud, nagu eespool selgitati, jääb enamik finantstehinguid, mida elanikud ja ettevõtjad igapäevaselt teevad, finantstehingute maksu reguleerimisalast välja. See on nii kindlustuslepingute sõlmimise, hüpoteeklaenude, tarbijalaenude ja ettevõtjate laenude võtmise ning makseteenuste jms puhul (samal ajal on hõlmatud kauplemine vastavate struktureeritud toodete kaudu). Ka ei ole finantstehingute maksu reguleerimisalaga hõlmatud valuutatehingud hetketurgudel, et säilitada kapitali vaba liikumine. Samas on finantstehingute maksuga hõlmatud valuutatehingutel põhinevad tuletislepingud, kuna need ei ole iseenesest valuutatehingud.

Finantseerimisasutuste mõiste on lai ja hõlmab eelkõige investeerimisühinguid, organiseeritud turge, krediitiasutusi, kindlustus- ja edasikindlustusandjaid, ühisinvesteeringuettevõtjaid ja nende valitsejaid, pensionifonde ja nende valitsejaid, valdusettevõtjaid, kapitalirendiga tegelevad ettevõtjaid ja sihtotstarbelisi ettevõtjaid ning võimaluse korral osutatakse mõistetele, mis on sätestatud reguleerimise eesmärgil vastu võetud ELi asjakohastes õigusaktides. Lisaks käsitatakse finantseerimisasutustena muid ettevõtjaid, asutusi, organeid või isikuid, kes teostavad teatavat finantstegevust ja kui finantstehingute keskmine aastane väärtus on märkimisväärne. Käesolevas ettepanekus kehtestatakse piirmääraks 50 % asjaomase üksuse tema aastast keskmisest puhaskäibest.

Kavandatud direktiiviga on ette nähtud täiendavad tehnilised üksikasjad finantstehingute väärtuse ja osutatud keskmiste väärtuste arvutamiseks seoses üksustega, mida võib käsitada finantseerimisasutustena üksnes nende tehtavate finantstehingute väärtuse põhjal, samuti on direktiivis sätestatud olukorrad, mil sellised üksused ei kvalifitseeru enam finantseerimisasutusteks.

Keskseid vastaspooli, väärtpaberite keskdepositooriume, rahvusvahelisi väärtpaberite keskdepositooriume, liikmesriike ja valitsemissektori võla haldamisega tegelevaid avalik-õiguslikke asutusi, kui nad seda ülesannet täidavad, ei käsitata finantseerimisasutustena, kuna nad täidavad

ülesandeid, mida ei käsitata iseenesest kauplemisena. Samuti on nad finantsturgude tõhusama ja läbipaistvama toimimise ning valitsemissektori võla nõuetekohase haldamise peamised tagajad. Teatavaid kohustusi seoses maksu maksmine tagamisega maksuhaldurile ja makse kontrollimisega, tuleks nende keske rolli tõttu jätkuvalt kohaldada.

Kavandatud finantstehingute maksu territoriaalne kohaldamisala ja osalevate liikmesriikide maksustamisõigused määratakse kindlaks artiklis 4 sätestatud eeskirjade alusel. Kõnealuses sättes viidatakse asukoha mõistele. Tegelikult põhineb see residentsuse põhimõttel, mida täiendatakse emiteerija põhimõtte elementidega, et peamiselt hoida ära ümberpaigutumist (üksikasjad seoses viimase aspektiga on esitatud allpool).

Selleks et finantstehing oleks maksustatav osalevas liikmesriigis, peab üks tehingu osapool asuma artikli 4 kriteeriumide kohaselt osaleva liikmesriigi territooriumil. Maksustamine toimub selle osaleva liikmesriigi territooriumil, kus finantseerimisasutus asub, tingimusel, et kõnealune finantsseerimisasutus on tehingu osapool, tegutsedes enda või mõne teise isiku arvel või tegutsedes tehingu osapoole nimel.

Kui tehingu osapoolteks olevad või kõnealuste osapoolte nimel tegutsevad eri finantseerimisasutused asuvad artikli 4 kriteeriumide kohaselt eri osalevate liikmesriikide territooriumil, on igal asjaomasel eri liikmesriigil pädevus kohaldada tehingu suhtes maksu, mille määra ta on kehtestanud kooskõlas käesoleva ettepanekuga. Kui asjaomased finantseerimisasutused asuvad mitteosaleva riigi territooriumil, ei kohaldata tehingu suhtes finantstehingu maksu osalevas liikmesriigis, v.a siis, kui tehingu üks osapool asub osalevas liikmesriigis; viimasena mainitud juhul käsitatakse ka finantseerimisasutust, mis ei asu osalevas liikmesriigis, kõnealuses osalevas liikmesriigis asuvana ning tehingut maksustatakse asjaomases liikmesriigis.

Üks oluline muutus seoses tõhustatud koostöö uue kontekstiga käsitleb algse ettepaneku artikli 3 lõike 1 punktis a esitatut. Kõnealuse ettepaneku raames hõlmas viide liikmesriigi poolt finantseerimisasutusele antud „loale” nii peakontorile antud luba kui ka asjaomase liikmesriigi poolt antud luba seoses tehingutega, mida teevad kolmanda riigi finantseerimisasutused, kes ei asu füüsiliselt kõnealuse liikmesriigi territooriumil. Varasemas strateegias võisid tehingud olla sõltuvalt juhtumist hõlmatud ELi õigusaktidega ettenähtud tegevusloaga. Ainus luba on see, mis on antud finantseerimisasutuse peakontoritele. Tõhustatud koostöö kontekstis võib tekkida uus koosseis – nimelt mitteosalevas liikmesriigis asuvate asutuste peakontorid, kes tegutsevad finantstehingute maksu jurisdiktsioonis tegevusloa alusel (vt nt direktiivi 2004/39/EÜ artikkel 31). Viimast olukorda tuleks võrdsustada selliste kolmanda riigi asutuste olukorraga, kes tegutsevad tehinguga seotud liikmesriigi antud konkreetse loa alusel.

Residentsuse põhimõtet täiendatakse viimase abinõuna ka emiteerija põhimõtte elementidega, et muuta süsteem ümberpaigutumise suhtes paindlikumaks. Täiendades residentsuse põhimõtet emiteerija põhimõtte elementidega, oleks tegevuse üleviimine ja ettevõtte asutamine finantstehingute maksu jurisdiktsioonist väljaspool ebasoodne, kuna igal juhul maksustatakse kauplemine finantsinstrumentidega, mis on viimase põhimõtte kohaselt maksustatav ning emiteeritud finantstehingute maksu jurisdiktsioonis. See kehtib juhtudel, kus mitte kumbki tehingu osapool ei asu osalevas liikmesriigis komisjoni alguses ettepanekus sätestatud kriteeriumide põhjal, vaid kus sellised osapooled kauplevad finantsinstrumentidega, mis on emiteeritud kõnealuses liikmesriigis. See puudutab peamiselt aktsiaid, võlakirju, vastavaid väärtpapereid, rahaturu instrumente, struktureeritud tooteid, ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate aktsiaid ja osakuid ning tuletisinstrumente, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemiskohal või -platvormil. Emiteerija põhimõtte kontekstis, mis on aluseks teatavatele kehtivatele siseriiklikele finantssektori maksudele, on tehing seotud osaleva liikmesriigiga, kus emitent asub. Isikuid, kes on selliste

tehingutega seotud, käsitatakse selle seose tõttu asuvana kõnealuses liikmesriigis ning asjaomased finantseerimisasutused peavad maksma finantstehingute maksu kõnealuses liikmesriigis.

Kõigi eespool nimetatud kriteeriumide suhtes kohaldatakse üldreeglit, kui maksu tasumise eest vastutav isik suudab tõestada, et tehingu majandusliku sisu ja mis tahes osaleva liikmesriigi territooriumi vahel puudub seos. Sel juhul ei käsitata finantseerimisasutust või muud isikut osalevas liikmesriigis asuvana.

Kokkuvõttes tagatakse valitud ühendavate tegurite ja eespool nimetatud üldreegliga, et maksustamine võib toimuda vaid siis, kui tehingu ja finantstehingute maksu jurisdiktsiooni territooriumi vahel on piisav seos. Nagu ka kaudset maksustamist käsitlevate kehtivate ELi õigusaktide puhul, järgitakse täielikult territoriaalsuse põhimõtet.

3.3.3. III peatükk (maksu sissenõutavus, maksustatav väärtus ja määrad)

Maks on sissenõutav hetkel, mil finantstehing tehakse. Sellele järgnevat tühistamist ei saa lugeda põhjuseks, mis välistaks maksu sissenõutavuse, v.a siis, kui tegemist on vigadega.

Kuna tehingud tuletisinstrumentidega erinevad oma olemuselt tehingutest finantsinstrumentidega (v.a tuletisinstrumendid), peavad maksustatavad väärtused erinema.

Finantsinstrumentide (muud kui tuletisinstrumendid) ostmisel ja müümisel määratakse tavaliselt kindlaks hind või mis tahes muu tasu. Loogiliselt võttes on see maksustatav väärtus. Turumoonutuste vältimiseks on vaja ette näha erieeskirjad juhul, kui tasu on turuhinnast väiksem või kui on tegemist gruppi kuuluvate üksuste vaheliste tehingutega, mis ei ole hõlmatud ostu ja müügi mõistega. Sellistel juhtudel on maksustatav väärtus turuväärtuse põhimõttel kindlaks tehtud turuhind ajal, mil finantstehingute maks muutub sissenõutavaks. Selliste gruppi kuuluvate üksuste vaheliste tehingutega kaasnevad tõenäoliselt tasuta ülekanded, samas kui ülekanded tasu eest vastavad ostu ja müügi mõistele.

Tuletislepingute ostmisel/müümisel, võõrandamisel, vahetamisel, sõlmimisel ja nende tehingute oluliste muudatuste korral on finantstehingute maksu maksustatav väärtus tuletislepingus osutatud tinglik väärtus tuletislepingu ostmise/müümise, võõrandamise, vahetamise, sõlmimise või asjaomase tehingu olulise muutmise ajal. Kõnealune lähenemisviis võimaldab finantstehingute maksu tuletislepingute suhtes selgesti ja lihtsalt kohaldada ja tagada samal ajal väikesed nõuetele vastavuse ja halduskulud. Ka muudetakse sellise lähenemisviisiga raskemaks maksukoormuse kunstlik vähendamine tuletislepingute loomingu ülesehituse abil, kuna puudub maksustiimul sõlmida näiteks leping, mis põhineb üksnes hindade või väärtuste erinevusel. Peale selle tähendab see maksustamist lepingu ostmise/müümise, võõrandamise, vahetamise, sõlmimise või asjaomase tehingu olulise muutmise ajal võrreldes rahavoogude maksustamisega lepingu kehtivusaja erinevatel hetkedel. Sel juhul tuleb kasutada üsna madalat maksumäära nõuetekohase maksukoormuse kindlakstegemisel.

Osalevates liikmesriikides on ehk vaja kehtestada erieeskirjad, et hoida ära maksupettus ja maksude maksimisest kõrvalehoidumine ning ette näha üldine kuritarvituste vastane eeskiri (vt ka punkt 3.3.4). Sellist eeskirja võiks näiteks kohaldada juhul, kui tinglik väärtus on näiteks kunstlikult jagatud: vahetuslepingu tinglik väärtus võidakse jagada kuitahes suure teguriga ja kõik maksed võidakse sama teguriga korrutada. See ei muudaks instrumendi rahavoogusid, kuid vähendaks kuitahes suure maksubaasi suurust.

Selleks et teha kindlaks maksustatav väärtus selliste tehingute puhul, kus maksustatav väärtus või osa sellest on esitatud muus vääringus kui maksu määrava osaleva liikmesriigi vääring, on vaja kehtestada erisätted.

Tehingud tuletisinstrumentidega erinevad oma olemuselt teiste finantsinstrumentidega tehtavatest tehingutest. Peale selle reageerivad turud tõenäoliselt erinevalt kõnealuse kahe kategooria suhtes kohaldatavale finantsteenuste maksule. Nimetatud põhjustel ja selleks et tagada üldiselt võrdne maksustamine, peaksid kõnealuse kahe kategooria maksumäärad erinema.

Maksumäärade puhul tuleks ka arvesse võtta maksustatavate väärtuste kindlaksmääramisel kohaldatavaid erinevaid meetodeid.

Üldiselt tehakse ettepanek kehtestada piisavalt kõrged minimaalsed maksumäärad (riikidele jäetakse manööverdamisruumi kõrgemate määrade kehtestamiseks), et saavutada käesoleva direktiiviga ettenähtud ühtlustamine. Samas on kavandatavad määrad piisavalt madalad, millega minimeeritakse turu ümberpaigutumise ohtu.

3.3.4. IV peatükk (finantstehingute maksu maksmine, seotud kohustused ning maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja kuritarvitamise ärahoidmine)

Käesolevas ettepanekus on määratletud finantstehingute maks nii, et osutatakse finantstehingutele, milles osalevad osaleva liikmesriigi territooriumil asuvad finantseerimisasutused (kes tegutsevad kas oma või mõne teise isiku arvel), või tehingutele, mille puhul kõnealused asutused tegutsevad tehingu osapoole nimel. Tegelikult teevad finantsturgudel enamiku tehingutest finantseerimisasutused ning finantstehingute maks peaks keskenduma pigem finantssektorile kui elanikele. Seepärast peaksid need asutused olema kohustatud maksma maksu nende osalevate liikmesriikide maksuhalduritele, kelle territooriumil kõnealuseid finantseerimisasutusi käsitatakse asuvana. Siiski selleks et vältida maksu kaskaadiefekti, kui finantseerimisasutus tegutseb teise finantseerimisasutuse nimel või arvel, peaks üksnes kõnealune teine finantseerimisasutus maksma seda maksu.

Samuti tehakse ettepanek tagada võimalikult suures ulatuses, et finantstehingute maksu ka tegelikkuses makstakse. Vastavalt käesoleva ettepaneku tingimustele kui tasumisele kuuluv finantstehingute maks ei ole tasutud õigel ajal tehingu kontole, tuleks kõnealuse tehingu osapooled teha maksu maksmise eest solidaarselt vastutavaks. Lisaks peaks osalevatel liikmesriikidel olema võimalik teha muid isikuid solidaarselt vastutavaks maksu maksmise eest, sh juhtudel, kui tehingu osapoole peakorter asub väljaspool osalevate liikmesriikide territooriumi.

Käesoleva ettepanekuga nähakse ette ka finantstehingute maksu maksetähtajad osalevate liikmesriikide kindlaksmääratud kontodele. Enamik finantstehinguid tehakse elektrooniliselt. Sel juhul kuuluks finantstehingute maks maksmisele kohe, kui maks muutub sissenõutavaks. Muudel juhtudel peaks finantstehingute maks kuuluma tasumisele ajavahemiku jooksul, mis on piisavalt pikk, et võimaldada makse automatiseerimata töötlemist, vältides samal ajal seda, et asjaomane finantseerimisasutus saab rahavoogude juhtimisel põhjendamatuid eeliseid. Kolme tööpäeva pikkust ajavahemikku alates sellest, kui maks muutub sissenõutavaks, saab selles mõttes asjakohaseks pidada.

Osalevad liikmesriigid peaksid olema kohustatud võtma asjakohased meetmed registreerimis-, raamatupidamis- ja aruandluskohustuste ning muude kohustustega seoses, et finantstehingute maksu kogutaks korrektselt ja õigel ajal ning makstaks ka tegelikkuses maksuhaldurile. Sellega seoses tehakse ettepanek anda komisjonile õigus näha ette täiendavad üksikasjad. See on vajalik selleks, et tagada ühtlustatud meetmed, millega vähendatakse ettevõtjate jaoks nõuetele vastavuse kulusid ja

võimaldatakse vajaduse korral teha tehnilisi kohandusi kiiremini. Seoses sellega peaksid osalevad liikmesriigid kasutama ära finantsturge hõlmavaid ELi kehtivaid ja tulevase õigusakte, milles käsitletakse finantstehingute aruandluse ja andmete säilitamisega seotud kohustusi.

Kavandatud direktiiv kohustaks liikmesriike ka võtma meetmeid maksupettuse ja maksude maksmisest kõrvalehoidumise ärahoidmiseks.

Selleks et tegeleda kuritarvitamise ohuga, mis võiks ühise süsteemi nõuetekohast toimimist ohustada, on kavandatud sätestada direktiivis mitmed üksikasjad. Seega sisaldab ettepanek üldist kuritarvituste vastast eeskirja, mis põhineb komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitusel (agressiivse maksuplaneerimise kohta)¹⁵ sisalduval sarnasel sätel, samuti samadele põhimõtetele tuginevat sätet, milles käsitletakse hoidmistunnistuste ja sarnaste väärtpaberitega seotud probleeme.

Selleks et vältida eri meetodite kasutamisest tingitud raskusi maksukogumisel ja sellest tulenevaid mittevajalikke nõuetele vastavuse kulusid, peaksid osalevas liikmesriigis kohaldatavad meetodid finantstehingute maksu kogumiseks olema ühtlustatud selleks otstarbeks vajalikus ulatuses. Sellised ühtlustatud meetodid aitavad tagada kõigi maksumaksjate võrdse kohtlemise. Seepärast antakse kavandatud direktiiviga komisjonile õigus võtta vastu asjakohased rakendusmeetmed.

Selleks et hõlbustada maksu haldamist, peaksid osalevad liikmesriigid võtma kasutusele finantstehingute maksu (üldsusele kättesaadavad) riiklikud registrid. Praktikas võiksid nad kasutada kehtivat koodide süsteemi, näiteks ettevõtete tunnuskoodid (BIC/ISO 9362) nii finantseerimis- kui ka mittefinantseerimisasutuste jaoks, finantsinstrumentide klassifikatsioon (CFI/ISO 10962) finantsinstrumentide jaoks ning turu tunnuskood (MIC/ISO 10383) eri turgude jaoks.

Lisaks aruteludele ühtlustatud kogumismeetodite kindlaksmääramise üle asjaomases komitees, võib komisjon korraldada korrapäraseid kohtumisi ekspertidega, et arutada osalevate liikmesriikidega direktiivi toimimist, kui see on juba vastu võetud, eelkõige seda, kuidas tagada maksu nõuetekohane maksmine ja makse kontrollimine, samuti küsimusi seoses maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega ning kuritarvitamise ärahoidmisega.

Direktiivi eelnõus ei käsitleta halduskoostöö küsimusi, mis on hõlmatud maksude kindlaksmääramise ja sissenõudmise alaste kehtivate õigusaktidega, eriti nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta¹⁶ (kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013) ning nõukogu 16. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/24/EÜ vastastikuse abi kohta maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel¹⁷ (kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2012). Kavandatud direktiiv ei täienda neid õigusakte ega piira nende reguleerimisala. Neid kohaldatakse jätkuvalt kõigi liikmesriigi poolt või liikmesriigi nimel kehtestatud maksude suhtes¹⁸ ning see hõlmab nii finantstehingute maksu kui ka kõiki muid makse. Kõnealused õigusaktid kehtivad kõigis liikmesriikides, kes peaksid andma haldusabi nende õigusaktide piires ja tingimustel. Muud selles

¹⁵ ELT L 338, 12.12.2012, lk 41.

¹⁶ ELT L 64, 11.3.2011, lk 1.

¹⁷ ELT L 84, 31.3.2010, lk 1.

¹⁸ Teatavate eranditega direktiivi 2011/16/EL puhul, kuid see ei ole siin oluline.

kontekstis tähtsad õigusaktid hõlmavad Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni ning Euroopa Nõukogu mitmepoolset konventsiooni vastastikuse haldusabi kohta maksuküsimustes¹⁹.

Eespool esitatud eeskirjad koos finantstehingute maksu kontseptuaalse lähenemisviisiga (lai reguleerimisala, laialt määratletud residentsuse põhimõte, erandite puudumine) võimaldavad minimeerida maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja kuritarvitamist.

3.3.5. *V peatiikk (lõppsätted)*

Kuna käesoleva ettepaneku eesmärk on eeskirjade ühtlustamine, ei tohiks osalevatel liikmesriikidel olla võimalik käesoleva ettepaneku kohaselt säilitada ega kehtestada muid finantstehingutelt võetavaid makse, kui käesoleva direktiivi kohane finantstehingute maks või käibemaks. Seoses käibemaksuga kohaldatakse jätkuvalt maksustamise valikuõigust, mis on ette nähtud nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)²⁰ artikli 137 lõike 1 punktiga a. Muud sellised maksud nagu kindlustusmaksetelt võetav maks on oma olemuselt erinevad, nagu ka finantstehingute registreerimistasud, kui need kujutavad endast kulude katmist või tasu osutatud teenuse eest. Sellised maksud ja teenustasud ei ole seega käesoleva ettepanekuga hõlmatud.

Tehakse ettepanek, et osalevad liikmesriigid edastavad komisjonile sätete teksti, millega võetakse kavandatud direktiiv üle siseriiklikesse õigusnormidesse. Sellega seoses ei kavandata selgitavat dokumenti, võttes arvesse ettepaneku artiklite piiratud arvu ning nendest tulenevaid kohustusi liikmesriikidele.

4. MÕJU EELARVELE

Kui algset ettepanekut EL 27 kohta oleks kohaldatud EL 11 liikmesriikides, võidaks sõltuvalt turu reageerimisest esialgsete hinnangute kohaselt saada kõigis osalevates liikmesriikides aastas maksutulu 30–35 miljardit eurot. Siiski võttes arvesse võrreldes algse ettepanekuga kavandatud kohanduste netomõju, eelkõige seda et i) eurofondi ja alternatiivse investeerimisfondi aktsiate ja osakute väljalaskmist ei käsitata enam esmasturul tehtava tehinguna ning et ii) residentsuse põhimõtte ümberpaigutamist takistavaid sätteid on tugevdatud, täiendades neid emiteerija põhimõtte elementidega, osutavad esialgsed hinnangulised näitajad, et aastas võidaks saada maksutulu 31 miljardit eurot.

Komisjoni 29. juuni 2011. aasta ettepanekus nõukogu otsuse kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi,²¹ nagu seda on muudetud 9. novembril 2011,²² on sätestatud, et osa finantstehingute maksust saadavast tulust läheb ELi eelarve omavahenditesse. Vastavalt vähendatakse osalevate liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid.

¹⁹

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

²⁰ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

²¹ KOM(2011) 510 (lõplik).

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

²² KOM(2011) 739 (lõplik).

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/COM_2011_0739_EN.pdf

Euroopa Ülemkogu 7. ja 8. veebruaril 2013 toimunud kohtumisel kutsuti osalevaid liikmesriike üles kontrollima, kas finantstehingute maksust võiks saada ELi eelarve uus omavahendite baas.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega rakendatakse tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse nõukogu 22. jaanuari 2013. aasta otsust 2013/52/EL, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas¹,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon märkas 2011. aastal, et kõigil tasanditel arutatakse finantssektori lisamaksustamist. See arutelu tuleneb soovist tagada, et finantssektor annab õiglase ja olulise panuse kriisi kulude kandmisesse ja et finantssektorit maksustatakse tulevikus teiste sektoritega võrdselt, et vähendada finantseerimisasutuste soovi tegeleda liiga riskantsete tegevustega, et täiendada õigusmeetmeid, mille eesmärk on vältida tulevase kriise ja luua lisatulu üldeelarves või teatavate poliitiliste eesmärkide jaoks.
- (2) Otsusega 2013/52/EL lubas nõukogu Belgial, Saksamaal, Eestil, Kreekal, Hispaanial, Prantsusmaal, Itaaliale, Austrial, Portugalil, Sloveenial ja Slovakkial (edaspidi „osalevad liikmesriigid”) teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas.
- (3) Selleks et vältida turumoonutusi tulenevalt osalevates liikmesriikides ühepoolset võetavatest meetmetest ja arvestades enamiku asjakohaste finantstehingute väga suurt mobiilsust ning vajadust tõhustada siseturu nõuetekohast toimimist, on osalevates liikmesriikides kehtestatava finantstehingute maksu põhielemendid vaja ühtlustada liidu tasandil. Seejuures tuleks vältida maksuarbitraaži võimalusi osalevates liikmesriikides ja

¹ ELT L 22, 25.1.2013, lk 11.

² ELT C ..., ..., lk

³ ELT C ..., ..., lk

investeeringute jaotumise moonutusi kõnealuste riikide finantsturgudel ning ka topeltmaksustamist või maksustamata jätmist.

- (4) Siseturu toimimise tõhustamine ja eelkõige moonutuste vältimine osalevates liikmesriikides eeldab, et finantstehingute maksu kohaldatakse laiapõhjaliselt kindlaksmääratud finantseerimisasutuste ja tehingute suhtes, paljude erinevate finantsinstrumentide, sh nii organiseeritud turgudel kui ka börsiväliselt kaubeldavate struktureeritud toodete suhtes ja ka kõigi tuletislepingute sõlmimise ja asjaomaste tehingute oluliste muudatuste suhtes.
- (5) Põhimõtteliselt on ühe või mitme finantsinstrumendi kokkulepitud võõrandamine seotud asjaomase tehinguga, mida omakorda tuleks sellisest kokkulepitud võõrandamisest tulenevalt maksustada finantstehingute maksuga. Kuna finantsinstrumentide vahetamise tulemusel toimub kaks sellist võõrandamist, tuleks maksust kõrvalehoidumise vältimiseks lähtuda sellest, et iga sellise vahetamisega kaasneb kaks tehingut. Repo- ja pöördrepotehingute ning väärtpaberite laenuks andmise ja võtmise tehingute tõttu antakse finantsinstrument asjaomase isiku valdusesse teatavaks ajavahemikuks. Seepärast tuleks lähtuda sellest, et kõigi selliste tehingute ja ka nende oluliste muudatustega kaasneb üksnes üks tehing.
- (6) Selleks et finantsturud ja valitsemissektori võla haldamine toimiks jätkuvalt tõhusalt ja läbipaistvalt, on vaja jätta teatavad üksused finantstehingute reguleerimisalast välja, kuna nad tegelevad teatavate tegevustega, mida ei käsitata kauplemisena, vaid pigem kauplemist hõlbustavate või valitsemissektori võla haldamist toetavate tegevustena. Siiski tuleks selliste üksuste suhtes, kes on välja jäetud tulenevalt nende kesksest rollist finantsturgude toimimises või valitsemissektori võla haldamises, kohaldada eeskirju, millega tagatakse maksu nõuetekohane maksmine maksuhaldurile ja makse kontrollimine.
- (7) Finantstehingute maksu kehtestamine ei tohiks negatiivselt mõjutada finantseerimisasutuste ja riikide refinantseerimisvõimalusi ega rahapoliitikat üldiselt. Seepärast ei tuleks finantstehingute maksu kohaldada selliste tehingute suhtes, mida tehakse Euroopa Keskpanga, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi ja Euroopa stabiilsusmehhanismiga ning Euroopa Liiduga, kui ta haldab oma vara, maksebilanssi toetavaid laene või sarnaseid toiminguid, ning liikmesriikide keskpankadega.
- (8) Finantstehingute maksu reguleerimisalast tuleks välja jätta esmasturgudel toimuv kauplemine (v.a tuletislepingute sõlmimine või nende oluline muutmine) ning elanikele ja ettevõtjatele olulised tehingud, nt kindlustuslepingute sõlmimine, hüpoteeklaenu, tarbijalaenu või makseteenused, et mitte seada ohtu ettevõtjate ja valitsuste kapitali suurendamist ning vältida mõju leibkondadele.
- (9) Nõukogu 12. veebruari 2008. aasta direktiivi 2008/7/EÜ (kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta)⁴ sätteid kohaldatakse jätkuvalt täies ulatuses. Kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 1 punkt e ja lõige 2 on olulised kõnealuse direktiiviga hõlmatud valdkonna jaoks ning sellega keelatakse mis tahes maksu kehtestamine selle sätetes osutatud tehingute suhtes, kui kõnealuse direktiivi artikli 6 lõike 1 punktist a ei tulene teisiti. Seepärast ei tuleks finantstehingute maksu kohaldada selliste tehingute suhtes, mille puhul direktiiviga 2008/7/EÜ on keelatud või võidakse keelata maksude kehtestamine. Sõltumata sellest, millises ulatuses on direktiiviga 2008/7/EÜ keelatud maksustada ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate aktsiate ja osakute emiteerimist, eeldab maksuneutraalsus kõigi nende

⁴ ELT L 46, 21.2.2008, lk 11.

ettevõtjate emissiooni ühtset kohtlemist. Seega ei ole selliselt emiteeritud aktsiate ja osakute tagasivõtmine esmasturul tehtav tehing ning seda tuleks seega maksustada.

- (10) Maksu sissenõutavust ja maksustatavat väärtust käsitlevad sätted tuleks ühtlustada, et vältida konkurentsimoonusi siseturul.
- (11) Maksu sissenõutavaks muutumise aega ei tohiks põhjendamatult pikendada ja see peaks kokku langema hetkega, mil finantstehing tehakse.
- (12) Selleks et maksustatavat väärtust saaks võimalikult lihtsalt kindlaks määrata ja selleks et piirata ettevõtjate ja maksuhalduri kulusid (muudel juhtudel kui tuletislepingutega seotud finantstehingud), tuleks tavaliselt osutada tehingu tasule. Kui tasu ei võeta või võetav tasu on turuhinnast väiksem, tuleks turuhinnale osutada kui tehingu väärtuse õiglasele kajastamisele. Arvutamise hõlbustamiseks tuletislepingute ostmise/müümise, võõrandamise, vahetamise, sõlmimise või olulise muutmise korral tuleks kasutada lepingus osutatud tinglikku väärtust.
- (13) Võrdse kohtlemise huvides tuleks iga tehingukategooria (ühelt poolt muude finantsinstrumentide kui tuletisinstrumentidega kauplemine ja asjaomaste tehingute olulised muudatused ning teiselt poolt tuletislepingute ostmine/müümine, võõrandamine, vahetamine, sõlmimine ja nende tehingute olulised muudatused) suhtes kohaldada ühtset maksumäära.
- (14) Selleks et maks oleks suunatud pigem finantssektorile kui elanikele ja arvestades, et finantseerimisasutused teevad finantsturgudel enamiku tehingutest, tuleks maksu kohaldada kõnealuste asutuste suhtes sellest olenemata, kas nad kauplevad oma nimel, teiste isikute nimel või oma arvel või teiste isikute arvel.
- (15) Finantstehingute maksu tuleks kohaldada residentsuse põhimõttel, arvestades finantstehingute suurt mobiilsust ja selleks et vähendada maksustamise vältimise ohtu. Selleks et veelgi vähendada tehingute ümberpaigutumise ohtu, säilitades samas kohaldamise hõlbustamise eesmärgil asukoha põhimõtte määrava printsiibina, tuleks seda põhimõtet täiendada emiteerija põhimõtte elementidega. Seega tuleks teatavate finantsinstrumentidega tehtavate tehingute puhul käsitada kaasatud isikuid asuvana selles osalevas liikmesriigis, kus finantsinstrument emiteeriti.
- (16) Minimaalsed maksumäärad tuleks kehtestada piisavalt kõrged, et saavutada ühtse finantstehingute maksuga ette nähtud ühtlustamine. Samas peavad määrad olema piisavalt madalad, et minimeerida turu ümberpaigutumise ohtu.
- (17) Tuleks vältida, et üheainsa tehingu mis tahes poolt maksustatakse rohkem kui üks kord. Kui finantseerimisasutus tegutseb teise finantseerimisasutuse nimel või arvel, peaks üksnes kõnealune teine finantseerimisasutus maksma seda maksu.
- (18) Selleks et finantstehingute maksu kogutaks korrektselt ja õigeaegselt, peaksid osalevad liikmesriigid olema kohustatud võtma vajalikud meetmed.
- (19) Selleks et hoida ära maksupettust ja maksude maksmisest kõrvalehoidumist peaks osalevatel liikmesriikidel olema kohustus võtta nõuetekohaseid meetmeid.
- (20) Selleks et hoida ära maksustamise vältimist ja maksualaseid kuritarvitusi, on vaja ette näha üldine kuritarvituste vastane eeskiri. Tuleks ette näha samale põhimõttele tuginev erieeskiri, et lahendada hoidmistunnistuste ja sarnaste väärtpaberitega seotud probleemid.

- (21) Selleks et teatavates tehnilistes valdkondades saaks vastu võtta üksikasjalikumaid eeskirju registreerimis-, raamatupidamis- ja aruandluskohustuste ning muude kohustuste kohta, et tagada, et tasumisele kuuluvat finantstehingute maksu maksuhaldurile ka tegelikult makstakse ja et need eeskirjad võetakse õigeaegselt vastu, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse selleks vajalikud meetmed. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse edastamise nõukogule.
- (22) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamisel ühtsed tingimused maksu kogumisel osalevates liikmesriikides, tuleks komisjonile anda rakendamislõuad. Kõnealuseid lõuad tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamislõuade teostamise suhtes⁵.
- (23) Kuna turuosalistel on vaja aega uute eeskirjadega kohanemiseks, tuleks ette näha nõuetekohane ajavahemik, mis jääb käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike siseriiklike eeskirjade vastuvõtmise ja kõnealuste eeskirjade kohaldamise vahele.
- (24) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühtlustada finantstehingute maksu olulised elemendid osalevates liikmesriikides, ei suuda kõnealused liikmesriigid piisavalt saavutada ning ühtse turu nõuetekohase toimimise tõhustamiseks on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I peatükk

Reguleerimise ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimise

1. Käesoleva direktiiviga rakendatakse otsusega 2013/52/EL antud luba teha tõhustatud koostööd, milleks nähakse ette finantstehingute ühtlustatud maksu käsitlevad sätted.
2. Osalevad liikmesriigid nõuavad finantstehingute maksu sisse kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁵ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (1) „osalev liikmesriik” – liikmesriik, kes osaleb ajal, mil finantstehingute maks muutub käesoleva direktiivi kohaselt sissenõutavaks, otsuse 2013/52/EL või ELi toimimise lepingu artikli 331 lõike 1 teise või kolmanda lõigu kohaselt vastuvõetud otsuse kohaselt tõhustatud koostöös finantstehingute maksu valdkonnas;
- (2) „finantstehing” – üks järgmistest tehingutest:
 - (a) finantsinstrumentide ostmine ja müümine enne tasaarveldust või arveldust;
 - (b) finantsinstrumentide omanikuna käsutamise õiguse üleandmine gruppi kuuluvate üksuste vahel või samaväärne tehing, millega kaasneb finantsinstrumendiga seotud riski üleandmine juhtudel, mis ei ole hõlmatud punktiga a;
 - (c) tuletislepingute sõlmimine enne tasaarveldust või arveldust;
 - (d) finantsinstrumentide vahetamine;
 - (e) repo- ja pöördrepotehingu ning väärtpaberite laenuks andmise ja võtmise tehing;
- (3) „finantsinstrumendid” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁶ I lisa C jaos esitatud finantsinstrumendid ning struktureeritud tooted;
- (4) „tuletisleping” – finantsinstrument, mis on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4 kuni 10, nagu seda on rakendatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006⁷ artiklitega 38 ja 39;
- (5) „repoleping” ja „pöördrepoleping” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/49/EÜ⁸ artikli 3 punkti 1 alapunktis m määratletud leping;
- (6) „väärtpaberite laenuks andmise leping” ja „väärtpaberite laenuks võtmise leping” – direktiivi 2006/49/EÜ artiklis 3 osutatud leping;
- (7) „struktureeritud toode” – kaubeldavad väärtpaberid või muud finantsinstrumendid, mida pakutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/48/EÜ⁹ artikli 4 punkti 36 kohase väärtpaberistamise teel või muude samaväärsete tehingute teel, millega antakse üle muu kui krediidirisk;
- (8) „finantseerimisasutus” – üks järgmistest:
 - (a) investeerimisühing, nagu on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punkti 1 alapunktis 1;
 - (b) reguleeritud turg, nagu on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punkti 1 alapunktis 14, ja mis tahes muu organiseeritud kauplemisskoht või -platvorm;
 - (c) krediidasutus, nagu on määratletud direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 1;

⁶ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

⁷ ELT L 241, 2.9.2006, lk 1.

⁸ ELT L 177, 30.6.2006, lk 201.

⁹ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

- (d) kindlustusandja ja edasikindlustusandja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ¹⁰ artiklis 13;
 - (e) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtja (eurofondid), nagu on määratletud direktiivi 2009/65/EÜ¹¹ artikli 1 lõikes 2, ja fondivalitseja, nagu on määratletud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 punkti 1 alapunktis b;
 - (f) pensionifond või tööandjapensioni kogumisasutus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/41/EÜ¹² artikli 6 punktis a, ning sellise fondi või asutuse investeerimisjuht;
 - (g) alternatiivne investeerimisfond (AIF) ja alternatiivse investeerimisfondi valitseja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL¹³ artiklis 4;
 - (h) sihtotstarbeline väärtpaberistamisasutus, nagu on määratletud direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 44;
 - (i) eriotstarbeline varakogum, nagu on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 26;
 - (j) mis tahes muu ettevõtja, asutus, organ või isik, kes teostab ühte või mitut järgmistest tegevustest juhul, kui tema finantstehingute keskmine aastane väärtus moodustab rohkem kui viiskümmend protsenti tema aastasest keskmisest puhaskäibest, millele on osutatud nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ¹⁴ artiklis 28:
 - i) tegevused, millele on osutatud direktiivi 2006/48/EÜ I lisa punktides 1, 2, 3 ja 6;
 - ii) mis tahes finantsinstrumendiga oma või klientide arvel või nimel kauplemine;
 - iii) ettevõtetes osaluse omandamine;
 - iv) finantsinstrumentides osalemine või nende emiteerimine;
 - v) punktis iv osutatud tegevustega seotud teenuste osutamine;
- (9) „keskne vastaspool” – keskne vastaspool, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012¹⁵ artikli 2 punktis 1;
- (10) „tasaarveldus” – tasaarveldus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/26/EÜ¹⁶ artikli 2 punktis k;

¹⁰ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

¹¹ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

¹² ELT L 235, 23.9.2003, lk 10.

¹³ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1.

¹⁴ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

¹⁵ ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

¹⁶ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45.

- (11) „direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos osutatud finantsinstrument ning osalevate riikide territooriumil emiteeritud struktureeritud tooted” – finantsinstrument, mille on emiteerinud isik, kelle registrijärgne asukoht või füüsiliste isikute puhul alaline elukoht või kui alalist elukohta ei saa kindalaks teha, siis tema peamine elukoht on kõneluses riigis;
- (12) „tinglik väärtus” – aluseks olev nominaalne väärtus, mida kasutatakse teatava tuletislepinguga seoses tehtavate maksete arvutamiseks.
2. Lõike 1 teise lõigu punktides a, b, c ja e osutatud mis tahes tehinguga kaasneb üksainus finantstehing. Punktis d osutatud iga vahetamisega kaasneb kaks finantstehingut. Lõike 1 punkti 2 alapunktides a kuni e osutatud tehingu iga olulist muudatust käsitatakse algtehinguga sama liiki uue tehinguna. Muudatus on oluline eelkõige siis, kui see hõlmab vähemalt ühe osapoolte asendamist, kui muudetakse tehingu eesmärki või ulatust, sh ajalist ulatust, või muudetakse kokkulepitud tasu või kui algtehingut oleks suurema maksuga maksustatud, kui algtehing oleks sõlmitud muudetud vormis.
3. Lõike 1 punkti 8 alapunkti j kohaldamisel:
- (a) kõnealuses punktis osutatud keskmine aastane väärtus arvutatakse kas kolme eelneva kalendriaasta kohta või kui varasem tegevus hõlmas lühemat ajavahemikku, siis kõnealuse lühema ajavahemiku kohta;
 - (b) artiklis 6 osutatud mis tahes tehingu väärtus on kõnealuses artiklis määratletud maksustatav summa;
 - (c) artiklis 7 osutatud mis tahes tehingu väärtus on kõnealuses artiklis määratletud maksustatavast summast kümme protsenti;
 - (d) kui kahe järjestikuse kalendriaasta finantstehingute keskmine aastane väärtus ei ületa viitekümmend protsenti direktiivi 78/660/EMÜ artikli 28 kohasest aastasest keskmisest puhaskäibest, on asjaomasel ettevõtjal, asutusel, organil või isikul õigus taotleda, et teda ei käsitataks (enam) finantseerimisasutusena.

II peatükk

Finantstehingute maksu ühise süsteemi reguleerimisala

Artikkel 3 *Reguleerimisala*

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi finantstehingute suhtes tingimusel, et vähemalt üks tehingu osapool asub osaleva liikmesriigi territooriumil ja et osaleva liikmesriigi territooriumil asuv finantstehingus osalev finantseerimisasutus tegutseb kas enda arvel või teise isiku arvel või enda nimel või tehingu osapoolte nimel.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgimiste üksuste suhtes, v.a artikli 10 lõiked 3 ja 4 ning artikli 11 lõiked 1 kuni 4:
- (a) kesksed vastaspoolde, kui nad täidavad kesksete vastaspoolte ülesandeid;

- (b) väärtpaberite keskdepositooriumid ja rahvusvaheliste väärtpaberite keskdepositooriumid, kui nad täidavad väärtpaberite keskdepositooriumide ja rahvusvaheliste väärtpaberite keskdepositooriumide ülesandeid;
 - (c) liikmesriigid, sh valitsemissektori võla haldamisega tegelevad avalik-õiguslikud asutused, kui nad seda ülesannet täidavad.
3. Kui üksus ei ole lõike 2 kohaselt maksustatav, ei välista see tema vastaspoole maksustatavust.
4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste tehingute suhtes:
- (a) määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikli 5 punktis c osutatud esmasturu tehingud, sh väärtpaberite emissiooni tagamine ja finantsinstrumentide hilisem jaotamine nende emiteerimise raames;
 - (b) tehingud liikmesriikide keskpankadega.
 - (c) Euroopa Keskpangaga tehtavad tehingud;
 - (d) tehingud Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, Euroopa stabiilsusmehhanismi ja Euroopa Liiduga seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 143 alusel kättesaadavaks tehtud finantsabiga ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 122 lõike 2 alusel kättesaadavaks tehtud finantsabiga ning Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühendusega seoses nende varade haldamisega;
 - (e) ilma et see piiraks punktide c ja d kohaldamist, tehingud Euroopa Liiduga, Euroopa Aatomienergiaühendusega, Euroopa Investeerimispannaga ning Euroopa Liidu või Euroopa Aatomienergiaühenduse loodud asutustega, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll, ning arvestades piiranguid ja tingimusi, mis on kehtestatud kõnealuse protokolliga, peakorterilepingutega või protokollide rakenduskokkulepetega;
 - (f) tehingud muude kui punktides c, d ja e osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide või asutustega, keda vastuvõtva riigi ametiasutused sellistena tunnistavad, võttes arvesse asutuste loomise aluseks olevates rahvusvahelistes konventsioonides või peakorterilepingutes sätestatud piiranguid ja tingimusi;
 - (g) nõukogu direktiivi 2008/7/EÜ¹⁷ artiklis 4 osutatud ümberkorraldustegevuse osana tehtavad tehingud.

Artikkel 4 *Asukoht*

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse finantseerimisasutust osaleva liikmesriigi territooriumil asuvana, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
- (a) kõnealuse liikmesriigi ametiasutused on talle andnud loa tegutseda finantseerimisasutusena kõnealuse loaga hõlmatud tehingute puhul;

¹⁷ ELT L 46, 21.2.2008, lk 11.

- (b) talle on antud luba või muul viisil õigus kõnealuse liikmesriigi territooriumiga seoses tegutseda välismaal finantseerimisasutusena sellise loa või õigusega hõlmatud tehingute puhul;
 - (c) tema registreeritud asukoht on kõnealuses liikmesriigis;
 - (d) tema alaline elukoht või kui alalist elukohta ei saa kindlaks teha, siis tema peamine elukoht on kõnealuses liikmesriigis;
 - (e) tal on kõnealuses liikmesriigis filiaal (kõnealuse filiaali tehtavate tehingute puhul);
 - (f) ta on enda või teise isiku arvel või tehingu osapool nimel tegutsev osapool finantstehingus, millesse on kaasatud punktide a, b, c, d või e kohaselt kõnealuses liikmesriigis asuv teine finantseerimisasutus või kõnealuses liikmesriigis asuv osapool, kes ei ole finantseerimisasutus;
 - (g) ta on enda või teise isiku arvel või tehingu osapool nimel tegutsev osapool finantstehingus, mis hõlmab struktureeritud toodet või direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos osutatud finantsinstrumente, mis on emiteeritud kõnealuse liikmesriigi territooriumil, v.a kõnealuse jao punktides 4 kuni 10 osutatud instrumendid, millega ei kaubelda organiseeritud platvormil.
2. Isikut, kes ei ole finantseerimisasutus, käsitatakse osaleva liikmesriigi territooriumil asuvana, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
- (a) tema registrijärgne asukoht, füüsiliste isikute puhul tema alaline elukoht või kui alalist elukohta ei saa kindlaks teha, siis tema peamine elukoht, on kõnealuses riigis;
 - (b) tal on kõnealuses riigis filiaal (kõnealuse filiaali tehtavate tehingute puhul);
 - (c) ta on osapool finantstehingus, mis hõlmab struktureeritud toodet või direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos osutatud kõnealuses liikmesriigis emiteeritud mis tahes finantsinstrumenti, v.a kõnealuse jao punktides 4 kuni 10 osutatud instrumendid, millega ei kaubelda organiseeritud platvormil.
3. Olenemata lõigetest 1 ja 2, ei käsitata finantseerimisasutust või isikut, kes ei ole finantseerimisasutus, kõnealuste lõigete tähenduses riigis asuvana, kui finantstehingute maksu tasumise eest vastutav isik tõendab, et tehingu majandusliku sisu ja mis tahes osaleva liikmesriigi territooriumi vahel puudub seos.
4. Kui lõigete 1 ja 2 kohase loetelu tingimustest on vastavalt täidetud rohkem kui üks, on osaleva asukohaliikmesriigi kindlaksmääramisel asjakohane loetelu järjekorras esimene täidetud tingimus.

III peatükk

Ühise finantstehingute maksu sissenõutavus, maksustatav summa ja määrad

Artikkel 5

Finantstehingute maksu sissenõutavus

1. Finantstehingute maks muutub iga finantstehingu puhul sissenõutavaks tehingu toimumise hetkel.
2. Finantstehingu hilisem tühistamine või parandamine ei mõjuta maksu sissenõutavust, v.a vigade korral.

Artikkel 6

Finantstehingute maksuga maksustatav väärtus muude kui tuletislepingutega seotud finantstehingute puhul

1. Muude kui artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud finantstehingute puhul ning artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktides a, b ja d osutatud tuletislepingute puhul käsitatakse maksustatava väärtusena kõike, mis moodustab vastaspoole või kolmanda poole tehtava ülekande eest makstud või maksmisele kuuluva tasu.
2. Olenemata lõikest 1, on kõnealuses lõikes osutatud juhtudel maksustatav väärtus turuhind, mis on määratud ajal, mil finantstehingute maks sissenõutavaks muutub:
 - a) kui tasu on turuhinnast väiksem;
 - b) artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktis b osutatud juhtudel.
3. Lõike 2 kohaldamisel tähendab turuhind täissummat, mis oleks turuväärtuse põhimõttel makstud tasuna asjaomase finantsinstrumendi eest.

Artikkel 7

Maksustatav väärtus tuletislepingutega seotud finantstehingute puhul

Artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktis c osutatud finantstehingute puhul ning artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktides a ja b ja d osutatud tuletislepingute puhul on finantstehingute maksuga maksustatav väärtus tuletislepingus osutatud tinglik väärtus finantstehingu tegemise ajal.

Kui tinglikke väärtusi on rohkem kui üks, kasutatakse maksustatava väärtuse kindlaksmääramisel suurimat väärtust.

Artikkel 8

Maksustatavat väärtust käsitlevad ühissätted

Kui artiklite 6 ja 7 kohaldamisel on asjakohane maksustatava väärtuse kindlaksmääramiseks kasutatav väärtus osaliselt või täielikult esitatud muus vääringus kui maksu koguva osaelva liikmesriigi vääring, on vahetuskurss viimane registreeritud müügikurss finantstehingute maksu

sissenõutavaks muutumise ajal asjaomase osaleva liikmesriigi kõige esindavamal valuutaturul või kurss, mis määratakse nimetatud turule viidates selle liikmesriigi kehtestatud üksikasjalike eeskirjade kohaselt.

Artikkel 9
Maksumäärade kohaldamine, struktuur ja tase

1. Osalevad liikmesriigid kohaldavad finantstehingute maksu määrasid, mis kehtivad ajal, mil maks muutub sissenõutavaks.
2. Iga osalev liikmesriik kehtestab need määrad maksustatava väärtuse protsendina.
Kõnealused määrad ei ole madalamad kui:
 - (a) 0,1 % artiklis 6 nimetatud finantstehingute puhul;
 - (b) 0,01 % artiklis 7 nimetatud finantstehingute puhul;
3. Osalevad liikmesriigid kohaldavad ühesugust määra kõigi selliste finantstehingute suhtes, mis kuuluvad lõike 2 punktide a ja b kohaselt samasse kategooriasse.

IV peatükk
Ühise finantstehingute maksu maksmine, seotud kohustused ning maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja kuritarvitamise ärahoidmine

Artikkel 10
Isikud, kes on maksuhaldurile kohustatud finantstehingute maksu tasuma

1. Iga finantseerimisasutus, kes täidab ühe järgmistest tingimustest, on iga finantstehingu puhul kohustatud maksma finantstehingute maksu:
 - (a) ta on tehingu osapool, kes tegutseb kas enda või teise isiku arvel;
 - (b) ta tegutseb tehingu osapoole nimel
 - (c) tehing on tehtud tema arvel.Finantstehingute maksu tuleb maksta selle osaleva liikmesriigi maksuhaldurile, kus finantseerimisasutus asub.
2. Kui finantseerimisasutus tegutseb teise finantseerimisasutuse nimel või arvel, on üksnes kõnealune teine finantseerimisasutus kohustatud maksma finantstehingute maksu.
3. Kui tasumisele kuuluvat maksu ei ole makstud artikli 11 lõikes 5 osutatud ajavahemiku jooksul, tehakse iga tehingu osapool, sh muud isikud kui finantseerimisasutused, solidaarselt vastutavaks finantseerimisasutuse poolt asjaomaselt makselt tasumisele kuuluva maksu maksmise eest.

4. Osalevad liikmesriigid võivad ette näha, et finantstehingute maksu maksmise eest tehakse solidaarselt vastutavaks muud kui lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud isikud.

Artikkel 11

Finantstehingute maksu maksetähtaegu, makse tegemist tagavaid kohustusi ja makse kontrollimist käsitlevad sätted

1. Osalevad liikmesriigid sätestavad registreerimis-, raamatupidamis- ja aruandluskohustused ning muud kohustused, mille eesmärk on tagada, et maksuhaldurile maksta tulevat finantstehingute maksu ka tegelikkuses makstakse.
2. Komisjon võib kooskõlas artikliga 16 võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles määratakse kindlaks meetmed, mis osalevad liikmesriigid võtavad lõike 1 kohaselt.
3. Osalevad liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et iga finantstehingute maksu tasumise eest vastutav isik esitab maksuhaldurile maksudeklaratsiooni, milles on esitatud kogu vajalik teave, et arvutada finantstehingute maks, mis on ühe kuu jooksul muutunud sissenõutavaks, sh iga maksumääraga maksustatud tehingute koguväärtus.

Finantstehingute maksu deklaratsioon esitatakse selle kuu kümnendaks päevaks, mis järgneb kuule, mil finantstehingute maks sissenõutavaks muutus.

4. Osalevad liikmesriigid tagavad, et maksuhaldurile tehakse vähemalt viis aastat kättesaadavaks asjakohased andmed kõigi nende tehtud finantstehingute kohta, olenemata sellest, kas tehingud tehti nende või teise isiku nimel või nende või teise isiku arvel.

Selle kohustuse täpsustamisel võtavad nad vajaduse korral arvesse kohustusi, mis nad on finantseerimisasutuste suhtes juba kehtestanud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 25 lõike 2 kohaselt.

5. Osalevad liikmesriigid tagavad, et tasumisele kuuluv finantstehingute maks tasutakse osalevate liikmesriikide kindlaksmääratud arvetele järgmisel ajahetkel:
 - (a) elektrooniliste tehingute puhul ajal, mil maks muutub sissenõutavaks;
 - (b) kõigi muude tehingute puhul kolme tööpäeva jooksul alates hetkest, mil maks muutub sissenõutavaks.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega nähakse ette tasumisele kuuluva finantstehingute maksu kogumise ühtlustatud meetodid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 18 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Osalevad liikmesriigid tagavad, et maksuhaldur kontrollib maksu korrektset maksmist.

Artikkel 12

Maksupettuse ja maksude maksmisest kõrvalehoidumise ära hoidmine

Osalevad liikmesriigid võtavad meetmed maksupettuse ja maksude maksmisest kõrvalehoidumise ärahoidmiseks.

Artikkel 13
Üldine kuritarvituste vastane eeskiri

1. Kunstlikku korraldust või kunstlike korralduste seeriat, mis on loodud peamise eesmärgiga vältida maksustamist ja mis tingib maksueelise saamise, tuleks vältida. Osalevad liikmesriigid peaksid käsitama kõnealuseid korraldusi maksueesmärgil vastavalt nende majanduslikule sisule.
2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse korraldusena mis tahes tehingut, skeemi, meetet, operatsiooni, lepingut, toetust, kokkulepet, lubadust, ettevõtmist või sündmust. Korraldus võib koosneda rohkem kui ühest sammust või osast.
3. Lõike 1 kohaldamisel on korraldus või nende seeria kunstlik, kui sellel puudub äriiline sisu. Selleks et teha kindlaks, kas korraldus või korralduste seeria on kunstlik, kaaluvad osalevad liikmesriigid eelkõige, kas tegemist on ühe või mitme järgmise olukorraga:
 - (a) korralduse üksikute sammude juriidiline iseloom ei vasta kogu korralduse juriidilisele sisule;
 - (b) korraldust või korralduste seeriat kasutatakse viisil, mida tavapäraselt ei kasutataks mõistliku äritava korral;
 - (c) korraldus või korralduse seeria hõlmab elemente, mis sisuliselt üksteist nullivad või tühistavad;
 - (d) tehtud tehingud on oma loomult ringlevad;
 - (e) korralduse või korralduse seeria tulemuseks on märkimisväärne maksueelis, kuid see ei kajastu maksumaksja võetud äririskides või tema rahavoos.
4. Lõike 1 kohaldamisel on korralduse või korralduse seeria eesmärk maksustamise vältimine, nii et sõltumata maksumaksja subjektiivsest kavatsusest ei võeta korralduse või korralduse seeriaga arvesse muidu kohalduva maksusätte sisu, tähendust ja eesmärki.
5. Lõike 1 kohaldamisel loetakse korralduse eesmärk oluliseks, kui mis tahes muu eesmärk, mis kaasneb või võib kaasneda korralduse või korralduse seeriaga, tundub kõiki asjaolusid arvesse võttes ebaoluline.
6. Selleks et teha kindlaks, kas korraldus või korralduse seeria on viinud lõikes 1 osutatud maksueeliseni, võrdelevad osalevad liikmesriigid maksumaksjal tasuda tuleva maksu summat kõnealust korraldust või korraldusi arvesse võttes summaga, mille sama maksumaksja võlgneks samadel tingimustel korralduse/korralduste puudumise korral.

Artikkel 14
Hoidmistunnistuste ja sarnaste väärtpaperitega seotud kuritarvitused

1. Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, käsitatakse hoidmistunnistusi ja sarnaseid väärtpapereid, mis on emiteeritud eelkõige eesmärgiga vältida osalevas liikmesriigis emiteeritud aluseks oleva väärtpaperi maksustamist, emiteerituna kõnealuses osalevas liikmesriigis, kui vastasel juhul saadaks maksueelis.
2. Lõike 1 kohaldamisel kohaldatakse artikli 13 lõikeid 4, 5 ja 6.

3. Lõike 1 kohaldamisel võetakse arvesse seda, mis ulatuses kauplemine hoidmistunnistustega või sarnaste väärtpaberitega asendab kauplemist aluseks oleva väärtpaberiga. Kui selline asendamine on toimunud olulises ulatuses, peab finantstehingute maksu tasumise eest vastutav isik näitama, et hoidmistunnistuse või sarnase väärtpaberi emiteerimise esmane eesmärk ei olnud aluseks olevat väärtpaberit hõlmava tehingu puhul maksustamise vältimine.

V peatükk

Lõppsätted

Artikkel 15

Finantstehingutelt võetavad muud maksud

Osalevad liikmesriigid ei säilita ega kehtesta finantstehingutelt võetavaid muid makse kui käesoleva direktiivi kohane finantstehingute maks või nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ¹⁸ kohane käibemaks.

Artikkel 16

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 11 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse kindlaksmääramata ajaks alates artiklis 19 osutatud kuupäevast.
3. Nõukogu võib artikli 11 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle nõukogule teatavaks.
5. Artikli 11 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväiteid. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 17

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväidetest või volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.

¹⁸ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

Artikkel 18
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 19
Läbivaatamisklausel

Iga viie aasta tagant ja esimest korda hiljemalt 31. detsembril 2016 esitab komisjon nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta ja vajaduse korral ettepaneku.

Kõnealuses aruandes käsitleb komisjon vähemalt finantstehingute maksu mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele ning finantsturgudele ja reaalmajandusele ning selles võetakse arvesse edusamme, mida on tehtud finantssektori maksustamisel rahvusvahelisel tasandil.

Artikkel 20
Ülevõtmine

1. Osalevad liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. septembriks 2013. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2014.

Kui osalevad liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette osalevad liikmesriigid.

2. Osalevad liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 21
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 22
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud osalevatele liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Nõukogu direktiiv, millega rakendatakse tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile

14 05 Maksukorralduspoliitika

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

Ettepanek käsitleb **uut meetet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastane strateegiline eesmärk, mida ettepaneku kaudu täidetakse

Finantsstabiilsus

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 3.

Töötada välja uued maksualgatused ja -meetmed, et toetada ELi poliitilisi eesmärke.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Jaotis 14 – Maksundus ja tolliliit; ABB 05 Maksupoliitika

1.4.3. Oodatavad tulemused

Hoida ära finantsteenuste siseturu killustatus, võttes arvesse koordineerimata kehtestatud siseriiklike maksumeetmete suurenevat arvu.

Tagada finantseerimisasutuste õiglane ja oluline panus hiljutise kriisi kulude katmisse ja sektori võrdne maksustamine võrreldes teiste sektoritega.

Piirata sobival viisil tehinguid, mis ei suurenda heaolu ega tõhusta finantsturgude toimimist, ja täiendada tulevaste kriiside ärahoidmiseks kavandatud reguleerivaid meetmeid.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Toetada üldist eesmärki luua ELis finantskriisi järel stabiilsust.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Üksnes ELi tasandil meetmete võtmine aitab vältida finantsturu killustumist tegevusalade ja riikide lõikes ning tagab finantseerimisasutuste võrdse kohtlemise ELis ja siseturu nõuetekohase toimimise, kasutades selleks vajaduse korral tõhustatud koostööd.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Laiapõhjalise finantstehingute maksu kehtestamine liikmesriigi tasandil nii, et kolm eespool esitatud eesmärki saavutatakse ilma turu ümberpaigutamise märkimisväärse ohuta, on vaevalt võimalik (Rootsi näide).

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Maksud on osa ülemaailmsest kriisilahendusraamistikust. Finantstehingu maksuga maksustamine hõlbustaks osalevate liikmesriikide eelarveid konsolideerida. Lisaks teeb komisjon ettepaneku kasutada osa finantstehingute maksust saadavast tulust tulevase omavahendite allikana. Kui seda kasutatakse ELi eelarve finantseerimiseks, vähendatakse osalevate liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

Piiramatul kestusega ettepanek

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

Ei kohaldata

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Osalevad liikmesriigid peavad võtma asjakohased meetmed (sh kontrollimeetmed), et finantstehingute maksu kogutaks korrektselt ja õigeaegselt.

Maksu maksmise ning korrektse maksmise jälgimise ja kontrollimise tagamiseks näevad asjakohased meetmed ette osalevad liikmesriigid.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

1. Direktiivi ülevõtmise venimine osalevate liikmesriikide tasandil.

Maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja kuritarvitamisega seotud ohud.

3. Turu ümberpaigutumise oht.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Direktiivi artiklis 11 mainitakse maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ning kuritarvitamise ärahoidmist käsitlevaid erisätteid: delegeeritud õigusakte ja halduskoostööd maksuküsimustes.

Turu ümberpaigutumisega seotud ohtusid vähendatakse sobivate maksumäärade ja maksubaasi laia määratluse kehtestamisega.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata ⁽¹⁾	EFTA ² riigid	Kandidaatriigid ³	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus
--------------	-------------	----------------------	-----------------

¹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud

² EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

finantsraamistiku rubriik	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	[Nimetus.....]
---	-----------	----------------

<.....> peadirektoraat			Aasta N ⁴	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
Eelarverida nr	Kulukohustused	(1)								
	Maksed	(2)								
Eelarverida nr	Kulukohustused	(1a)								
	Maksed	(2a)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁵										
Eelarverida nr		(3)								
<....> peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a+3	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
	Maksed	=2+2a+3	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

⁴ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
	Maksed	(5)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
	Maksed	=5+ 6	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1-4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
	Maksed	=5+ 6	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud
---	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Alates 2017. aastast
Maksunduse ja tolliliidu peadirektooraat						
• Personalikulud		0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
• Muud halduskulud		0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
Maksunduse ja tolliliidu peadirektooraat KOKKU		0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5	(Kulukohustuste kogusumma = maksete	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

assigneeringud KOKKU	kogusumma)					
----------------------	------------	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Alates 2017. aastast
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustus ed	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
	Maksed	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Alates 2017. aastast
--	---------------	---------------	---------------	---------------	-------------------------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5					
Personalikulud	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
Muud halduskulud	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud⁶					
Personalikulud					
Muud halduskulud					

⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

KOKKU	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
--------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- **X** Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

	Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Alates 2017. aastast
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
14 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
14 01 01 02 (delegatsioonides)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (kaudne teadustegevus)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁷					
14 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy⁸	- peakorteris ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	- delegatsioonides	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Muud eelarveread (täpsustage)					
KOKKU	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

14 osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meetet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada

⁷ Lepingulised töötajad, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid.

⁸ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B.A read).

⁹ Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Maksuduse ja tolliliidu peadirektoraadi ametikohtade praeguses jaotuses ei ole finantstehingute maksu ühist süsteemi täielikult arvesse võetud ning direktoraadi siseselt on vaja töökohti ümber paigutada. Määratud ametnike peamine ülesanne on järgmine: töötada välja tehnilised üksikasjad maksu tegelikuks toimimiseks eesmärgiga toetada läbirääkimisi, jälgida rakendamist, valmistada ette õiguslikud tõlgendused ja töödokumendid, anda oma panus muu hulgas maksustamise vältimist ja kuritarvitamist ärahoidvate delegeeritud õigusaktide väljatöötamisse, valmistada vajaduse korral ette rikkumismenetlusi jne.
--------------------------------	---

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele. Kui osa finantstehingute maksust saadavast tulust kasutatakse omavahendite allikana ning seega väheneksid osalevate liikmesriikide kogurahvatulupõhised täiendavad omavahendid, mõjutaks see tuluaallikate koosseisu.